

CRNOGORSKI OLIMPIJSKI KOMITET
MONTENEGRIN OLYMPIC COMMITTEE

Broj 02-138/10-1 1

Podgorica, 07.07. 2026 god.

SMJERNICE ZA ZELENE DOGAĐAJE

Operativni priručnik za organizatore

Smjernice za zelene događaje su operativni priručnik koji organizatorima događaja pod okriljem Crnogorskog olimpijskog komiteta (COK) pomaže da događaje pripreme i sprovedu na način koji smanjuje uticaj na životnu sredinu i doprinosi ciljevima Politike održivosti i zaštite životne sredine COK 2026–2030.

Smjernice podržavaju strateški cilj iz Politike da najmanje **50% događaja pod okriljem COK-a do 2030.** bude organizovano u skladu sa ovim Smjernicama. Olimpijski dan koristi se kao pilot događaj na kojem se Smjernice prvi put primjenjuju i vrednuju.

Smjernice se oslanjaju na priznatu logiku upravljanja održivim događajima, uključujući standard ISO 20121, ali su prilagođene veličini i kapacitetima događaja u crnogorskom sportu.

Kako se Smjernice koriste

Smjernice su organizovane po šest oblasti djelovanja. U svakoj oblasti razlikuju se dva nivoa ambicije:

- **Osnovni nivo (obavezni minimum):** mjere koje se primjenjuju na svakom događaju koji nosi oznaku zelenog događaja COK-a.
- **Napredni nivo:** dodatne mjere kojima se teži kada to dozvoljavaju priroda, veličina i sredstva događaja.

Da bi se događaj smatrao zelenim događajem COK-a, mora ispuniti **sve mjere osnovnog nivoa**. Napredni nivo je preporuka i osnova za napredovanje iz godine u godinu. Kontrolna lista za samoprocjenu, koja se popunjava prije i poslije događaja, čini prilog uz ove Smjernice.

Uloge i odgovornosti

Za svaki događaj imenuje se osoba odgovorna za održivost (koordinator održivosti događaja), koja sarađuje sa kontakt-tačkom COK-a za održivost (EOC SPOC). Koordinator prati primjenu Smjernica, popunjava kontrolnu listu za samoprocjenu i prikuplja podatke za izvještavanje (otpad, prevoz, potrošnja).

Oblasti djelovanja

Otpad i resursi

Osnovni nivo (obavezni minimum)	Napredni nivo
Bez plastike za jednokratnu upotrebu (čaše, flaše, escajg).	Mjerenje količine otpada po vrstama.
Obezbijedena mjesta za razvrstavanje otpada (najmanje papir, plastika, mješovito).	Cilj nula otpada gdje je izvodljivo.
Promocija višekratnih boca i tačaka za vodu.	Doniranje viška materijala i opreme.
Udjelivo označavanje kanti i uputstvo za razvrstavanje.	Kompostiranje organskog otpada.

Energija

Osnovni nivo (obavezni minimum)	Napredni nivo
Prednost objektima sa energetske efikasnosti osvijetljenjem. Gašenje opreme i osvijetljenja kada nisu u upotrebi. Izbjegavanje dizel-agregata gdje postoji mrežno napajanje.	Korišćenje obnovljive energije gdje je dostupna. Mjerenje potrošnje energije događaja. Energetski plan događaja sa procjenom potreba.

Prevoz i mobilnost

Osnovni nivo (obavezni minimum)	Napredni nivo
Informacije o javnom prevozu i pješačkim pristupima u najavi događaja. Podsticanje zajedničkog prevoza za učesnike i delegacije. Lokacija dostupna za održive vidove prevoza gdje je moguće.	Prikupljanje podataka o načinu dolaska učesnika. Obezbijeđen prevoz sa zajedničke tačke (shuttle). Mjesta za bicikle; podsticaji za elektrovozila.

Nabavka i materijali

Osnovni nivo (obavezni minimum)	Napredni nivo
Prednost digitalnim materijalima umjesto štampanih. Štampanje na recikliranom ili sertifikovanom papiru kada je neophodno. Izbjegavanje promotivnih predmeta za jednokratnu upotrebu.	Kriterijumi održivosti u izboru dobavljača. Višekratni i modularni materijali (baneri, oprema) za ponovnu upotrebu. Lokalni dobavljači radi smanjenja transporta.

Hrana i piće

Osnovni nivo (obavezni minimum)	Napredni nivo
Voda iz česme / tačaka za vodu umjesto flaširane. Izbjegavanje pojedinačno pakovanih porcija gdje je moguće. Razvrstavanje otpada od hrane.	Prednost lokalnoj i sezonskoj hrani. Ponuda biljnih opcija. Plan za višak hrane (doniranje).

Komunikacija i nasljeđe

Osnovni nivo (obavezni minimum)	Napredni nivo
Vidljivo isticanje da je riječ o zelenom događaju i objašnjenje mjera učesnicima. Digitalna komunikacija i prijave umjesto papira. Zahvalnost učesnicima na poštovanju mjera.	Edukativna poruka o održivosti tokom događaja. Uključivanje sportista kao ambasadora. Objava kratkog osvrt na postignuto poslije događaja.

Kontrolna po fazama događaja

Naredni pregled povezuje mjere sa fazama događaja. Detaljna kontrolna lista za samoprocjenu, sa poljima za upis, nalazi se u odvojenom dokumentu.

Faza	Ključne radnje
Prije događaja	• Imenovati koordinatora održivosti. • Izabrati lokaciju dostupnu za održivi prevoz. • Planirati razvrstavanje otpada i tačke za vodu. • Pripremiti digitalne materijale i komunikaciju. • Postaviti ciljeve i način mjerenja.
Tokom događaja	• Obezbijediti i označiti mjesta za razvrstavanje otpada. • Ukloniti plastiku za jednokratnu upotrebu. • Pratiti potrošnju i poštovanje mjera. • Istaći poruku o održivosti učesnicima.
Poslije događaja	• Prikupiti podatke (otpad, prevoz, potrošnja). • Popuniti kontrolnu listu za samoprocjenu. • Sačiniti kratak osvrt na postignuto i naučeno. • Dostaviti podatke kontakt-tački COK-a za održivost.

Mjerenje i izvještavanje

Podaci prikupljeni na događaju (količina i vrste otpada, način dolaska učesnika, potrošnja energije gdje je mjerljiva) dostavljaju se kontakt-tački COK-a za održivost i koriste se za godišnji izvještaj o održivosti i za inventar emisija. Mjerenje, makar i približno, osnova je za napredovanje iz godine u godinu i za prelazak sa osnovnog na napredni nivo.

PREDSJEDNIK

Dušan Simonović

